

**PREDSTAVLJANJE PROJEKTNE
IDEJE *ZAGREBAČKI KREATIVNI
KLASTER GREDELJ* I CIKLUS
IZLAGANJA *INDUSTRIJSKA
BAŠTINA U SUSJEDSTVU***

ZgForum / Gajeva 27

13. i 14. 12. 2012.

**PREDSTAVLJANJE PROJEKTNE IDEJE
ZAGREBAČKI KREATIVNI KLASTER GREDELJ
I CIKLUS IZLAGANJA INDUSTRIJSKA
BAŠTINA U SUSJEDSTVU**

ZgForum / Gajeva 27
13. i 14. 12. 2012.

ORGANIZATORI:
Muzej grada Zagreba

Gradski ured za strategijsko
planiranje i razvoj Grada

zgFORUM

KOORDINATORI / MODERATORI:
Goran Arčabić (MGZ)
Irena Matković (GUSPRG)

Predstavljanje projektne ideje
Zagrebački kreativni klaster Gredelj i
ciklus izlaganja *Industrijska baština u
susjedstvu* odvijaju se u sklopu druge
etape projekta Muzeja grada Zagreba
*Zagrebačka industrijska baština:
povijest, stanje, perspektive.*

WWW.ZG-IB.ORG

GLAVNI POKROVITELJ
DRUGE ETAPE PROJEKTA

MEDIJSKI POKROVITELJI

tportal.hr

Jutarnji

uvod / 4

program / 6

sažeci izlaganja / 8

uvod /

Muzej grada Zagreba i Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada organiziraju predstavljanje projektne ideje prenamjene dijela paleoindustrijskog kompleksa zagrebačke tvornice željezničkih vozila *Gredelj* i ciklus izlaganja o stanju i perspektivama industrijskog naslijeđa u Sloveniji, Bosni i Hercegovini i Srbiji.

CILJEVI:

utjecati na javnu percepciju industrijskog naslijeđa kao dijela nacionalne i univerzalne baštine
javno prezentirati aktualni projekt prenamjene i korištenja resursa dijela zaštićenog industrijskog sklopa nekadašnje tvornice *Gredelj*
predstaviti inozemnu praksu zaštite i prenamjene industrijske baštine

Predstavljanje projektne ideje *Zagrebački kreativni klaster Gredelj* i ciklus izlaganja *Industrijska baština u susjedstvu* organizirani su uz potporu Grada Zagreba.

program /

ČETVRTAK / 13. 12. 2012.

ZgForum / Gajeva 27

18:00-18:15 /

Pozdravni govor organizatora

JADRANKA VESELIĆ BRUVO I VINKO IVIĆ

18:15-19:00 /

IRENA MATKOVIĆ: *Zagrebački kreativni klaster
Gredelj* (predstavljanje projektne ideje)

19:00-19:45 /

SONJA IFKO: Urbana regeneracija i zaštita
industrijske baštine u Sloveniji

/

PETAK / 14. 12. 2012.

ZgForum / Gajeva 27

18:00-18:45 /

AIDA IDRIZBEGOVIĆ ZGONIĆ: Industrijsko naslijeđe
u BiH: elektroenergetski objekti iz austrougarskog
perioda

18:45-19:30 /

ANICA TUFEGDŽIĆ: Siluete i sjenke industrijske
prošlosti Vojvodine

NAPOMENA: Izlaganja inozemnih predavača
održat će se na slovenskom, bošnjačkom i
srpskom jeziku (bez prijevoda).

sažeci /

IRENA MATKOVIĆ

: *Zagrebački kreativni klaster
Gredelj* (predstavljanje
projektne ideje)

SONJA IFKO

: Urbana regeneracija i zaštita
industrijske baštine u Sloveniji

AIDA IDRIZBEGOVIĆ ZGONIĆ

: Industrijsko naslijeđe u BiH:
elektroenergetski objekti iz
austroougarskog perioda

ANICA TUFEGDŽIĆ

: Siluete i sjenke industrijske
prošlosti Vojvodine

IRENA MATKOVIĆ /

GRAD ZAGREB, GRADSKI URED ZA
STRATEGIJSKO PLANIRANJE
I RAZVOJ GRADA

: *Zagrebački kreativni klaster Gredelj* (predstavljanje projektne ideje)

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, u suradnji sa Zagrebačkim holdingom i uz konzultantsku pomoć koju je osiguralo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, razrađuje projektnu ideju Zagrebačkog kreativnog klastera na dijelu kompleksa nekadašnje tvornice *Janko Gredelj*.

Međunarodno iskustvo pokazuje da kreativne industrije profitiraju kad su međusobno prostorno povezane i umrežene. Kreativni klasteri pomažu stvaranju dodane vrijednosti i poticanju razvoja gospodarstva temeljenog na kreativnosti, a ujedno doprinose ukupnom imidžu grada i često su pokretači urbane obnove. Potencijal Grada Zagreba za osnivanje kreativnog klastera ogleda se u činjenici da je Zagreb hrvatsko središte kulturnih / kreativnih industrija.

Cilj je privući profesionalce iz kreativnih industrija u dio neiskorištenih građevina u sklopu *Gredelja* te ujedno provesti zahtjevnu sanaciju i obnovu vrijednih spomenika industrijske baštine.

: Urbana regeneracija i zaštita industrijske baštine u Sloveniji

Izlaganje je usredotočeno na prezentaciju razvitka zaštite industrijske baštine u Sloveniji s naglaskom na projekte koji su realizirani posljednjih godina.

Ujedno će biti predstavljena i problematika s kojom se konzervatori susreću pri određivanju mjera zaštite u projektima urbane obnove. Bez obzira na relativno dugu tradiciju zaštite tehničke baštine na slovenskom prostoru, razvojni potencijal industrijske baštine *in situ* često je još uvijek podcijenjen. Nove realizacije na području zaštite industrijskih prostora pomažu, kako u primjeni zaštite, tako i u podizanju svijesti javnosti o razvojnom značenju industrijske baštine. Izlaganje je stoga usredotočeno na dobre primjere iz prakse koji potvrđuju važnost zaštite tog ključnog segmenta baštine 19. i 20. stoljeća.

: Industrijsko naslijeđe u BiH: elektroenergetski objekti iz austroougarskog perioda

U zemlji u kojoj danas gotovo da i nema industrije postoji nekoliko kompleksa iz austroougarskog perioda koji se nalaze u povijesnim jezgrama gradova. U izlaganju će pobliže biti predstavljena dva kompleksa povezana sa simbolom industrijskog napretka – električnom energijom.

Prva električna centrala u Sarajevu (lokalitet Marijin Dvor), izgrađena 1894. godine, korištena je od 1895. za pogon prvih tramvaja u Sarajevu. Nalazi se u strogom centru grada, što je prednost ali ujedno i moguća prepreka opstanku objekta. Kulturno-povijesna vrijednost i prepoznatljivost objekta s aspekta tehničke baštine determiniraju prvu sarajevsku električnu centralu kao spomenik, mnogo više od same arhitekture.

Industrijska graditeljska cjelina električne centrale na Hridu u Sarajevu, izgrađena između 1913. i 1917. godine, rijedak je primjer kompleksa te vrste s dobro očuvanim izvornim postrojenjem.

Kroz navedene primjere naglašava se važnost očuvanja povijesnih industrijskih postrojenja koja su umnogome utjecala na modernizaciju i način života suvremenog čovjeka. Prenamjeni spomenutih objekata potrebno je pristupiti interdisciplinarno, s jasnim programima, jer uobičajeni postupci restauracije i prezentacije spomenika nisu dostatni za njihovu reintegraciju u suvremene urbane sadržaje.

ANICA TUFEGDŽIĆ /

DEPARTMAN ZA ARHITEKTURU

I URBANIZAM FAKULTETA

TEHNIČKIH ZNANOSTI

SVEUČILIŠTA U NOVOM SADU

: Siluete i sjenke industrijske prošlosti Vojvodine

Dinamika razvoja vojvođanske privrede u prethodna dva stoljeća čita se kroz slojevitost industrijskog naslijeđa, koje čuva tekovine njemačkih tehnologa, mađarskih industrijalaca i arhitekata, vojvođanskih veleposjednika, čeških inženjera te komunističkog režima.

Državne manufakture u drugoj polovini 19. stoljeća postupno su transformirane u mala, privatna industrijska postrojenja. Tvornički dimnjaci najavili su industrijalizaciju, a objekti profane namjene u okviru industrijskih kompleksa novu klasnu podjelu. U predratnom periodu industrijska arhitektura poprimila je jednak značaj kao i arhitektura objekata drugih namjena. Tvornice i vile industrijalaca postale su sinonim ekonomske moći pojedinca.

Suprotno tome, u periodu nakon Drugog svjetskog rata tvornica postaje izraz kolektiva, sinonim snage radničke klase, platforma za realizaciju samoupravnog sistema. Arhitektonska forma industrijskih objekata bila je efemerna, a funkcija primarna. Ipak, vojvođanska industrija u doba socijalizma doživjela je ekspanziju. Međutim, uslijedio je ideološki slom, politička previranja, ekonomska kriza, a potom tranzicija i privatizacija. Danas smo svjedoci industrijske arhitekture koja simbolizira ekonomsko propadanje tranzicijskog društva na prijelazu iz 20. u 21. stoljeće. U mnoštvu mračnih silueta i sjenki nekadašnje industrijske moći tek ponegdje se nazire svjetlo. Ostaje pitanje: kakva je sudbina naše industrijske baštine?

**PREDSTAVLJANJE PROJEKTNE IDEJE
ZAGREBAČKI KREATIVNI KLASTER GREDELJ
I CIKLUS IZLAGANJA INDUSTRIJSKA
BAŠTINA U SUSJEDSTVU**

NAKLADNICI:

Muzej grada Zagreba

Gradski ured za strategijsko
planiranje i razvoj Grada

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

zgFORUM

ZA NAKLADNIKE:

Vinko Ivić

Jadranka Veselić Bruvo

UREDNIK PUBLIKACIJE:

Goran Arčabić

DIZAJN I PRIJELOM:

Bilić_Müller, Zagreb

TISAK:

Prodigital, Zagreb

NAKLADA:

100 komada